

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Γεωργίου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 92

Αριθμ.

ΑΘΗΝΗΣΙ 15η Ιανουαρίου 2015

Διεκπ. 89

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός

τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν Ἀθηνῶν καί
τάς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Περί ἀποστολῆς Μηνυμάτων διά τήν Ἑορτήν τῶν Τριῶν
Τεραρχῶν πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς ὄλων τῶν βαθμίδων καί
πρὸς τοὺς μαθητάς καί τάς μαθητρίας ὄλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχο-
λείων»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς
Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου τῆς 14ης μηνός Ἰανουαρίου ἐ.ἔ., καί
κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 1/7.1.2015 ἐγγράφου τῆς Εἰδικῆς
Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, δι' οὗ ὑποβάλ-
λεται πρότασις διά τήν ἀνάγνωσιν κειμένου Αὐτῆς ἀπευθυ-
νομένου: α. πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς ὄλων τῶν βαθμίδων
ἐκπαιδύσεως καί β. πρὸς τοὺς μαθητάς καί τάς μαθητρίας ὄ-
λων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν Ἐκ-
κλησίαν τῆς Ἑλλάδος, κατά τήν προσεχῆ Ἑορτήν τῶν Τριῶν Ἱε-
ραρχῶν (30.1.2015), γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνο-
δος, ἐν τῇ ῥηθείσῃ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐγκρίνη
καί ἐπευλογήσῃ τήν ἀνωτέρω πρότασιν, ἀποστείλῃ δέ δι' Ἐγκυ-
κλίου Σημειώματος Αὐτῆς τά σχετικά κείμενα, ἵνα μερίμνη τῶν
ἐκασταχοῦ Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν σταλοῦν καί ἀνα-
γνωσθοῦν τό πρῶτον ὑπό τῶν Ἐκπαιδευτικῶν καί τό δεύτερον
εἰς τά Σχολεῖα κατά τήν ἡμέραν τῆς Ἑορτῆς.

Ἐντολῇ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

+ Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Κοινοποιήσις:

Εἰδικήν Συνοδικήν Ἐπιτροπὴν

Πολιτιστικῆς Ταυτότητος

Παρ' ἡμῖν

ΜΗΝΥΜΑ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 Ιανουαρίου 2015)

Πρός τούς Μαθητές και τίς Μαθήτριες όλων τῶν ἑλληνικῶν Σχολείων

Ἀγαπητά μας παιδιά,

Στήν Ἐορτή τῶν Τριῶν Ἁγίων Ἱεραρχῶν τιμοῦμε τούς ἐξαιρετικούς πνευματικούς Ὁδηγούς, οἱ ὅποιοι προπορεύονται στήν ἐξερεύνηση καί στήν κατανόηση τῶν πραγμάτων τῆς ζωῆς, μέ ἐφόδια τήν σοφία καί τήν ἀγιότητα.

Οἱ Τρεῖς Ἅγιοι Ἱεράρχες, ὁ Βασίλειος ὁ Μέγας, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, παραμένουν λαμπρά οἰκουμενικά παραδείγματα εὐσεβῶν Ἐπιστημόνων καί ὑπευθύνων Πνευματικῶν Πατέρων, ἐκπροσωπώντας ὡς μέγιστοι Φωστήρες τό πάθος, τό δέος, τήν ἔρευνα, τήν μεθοδικότητα καί τήν χαρά τῆς μελέτης, στοιχεῖα τά ὅποια συνθέτουν τίς προϋποθέσεις τοῦ φωτισμοῦ καί τῆς ἀναστάσεως τῆς ψυχῆς.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, μέ τό κατόρθωμα τῆς ἀρετῆς τῆς ζωῆς τους, εἶναι οἱ Δάσκαλοι πού ἐμπνέουν συμπεριφορές ἀντίστοιχες γιά τήν ἔρευνα καί τήν γνώση, ὥστε μέ πλουσιώτερο ἐσωτερικό κόσμο, νά διεκδικήσετε καί μαζί μέ ἐσᾶς ὅλοι μας, ἀνώτερα νοήματα καί ἀκλόνητες συνθήκες ὑπάρξεως στήν ζωή, διότι κοινός στηριγμός εἶναι ἡ Ἀλήθεια.

Οἱ τιμώμενοι σήμερα Τρεῖς Ἱεράρχες, στήν κοινή μας συνείδηση, εἶναι οἱ κατ' ἐξοχήν Προστάτες τῆς Παιδείας καί τῆς Ἐπιστήμης, οἱ ὅποιοι ἀνέδειξαν τήν πολιτισμική ἀξία τῆς φιλοσοφικῆς γνώσης καί τῆς ἀποκεκαλυμμένης Εὐαγγελικῆς Ἀλήθειας, διότι ὡς δημιουργικοί Παιδαγωγοί μετέβαλαν τίς συνθήκες πού κλήθηκαν νά ἀντιμετωπίσουν καί μέ τήν ζωήν τους νοσηματοδότησαν τό ἐπίπεδο τοῦ νοήματος τῆς Παιδείας.

«Εἶναι ὠραῖος ὁ νοῦς, ὁ γεμάτος ἀπό γνώση, διότι γνώση εἶναι συμπυκνωμένης σοφίας, σκέψεις πολλῶν», οἱ ὅποιες σέ ὀδηγοῦν στήν Ἀλήθεια ὄχι διότι ἔμαθες πολλά, ἀλλά διότι ἀναγεννήθηκες, ἀπέκτησες ἐσωτερικές βεβαιότητες, ἀγάπησες τήν Ἐλευθερία καί ἔζησες τήν Ἀλήθεια.

Ἀγαπητά μας παιδιά,

Ἡ Ἐκκλησία μας, ὀρθόδοξα καί ὀρθόπρακτα, τιμᾶ, μελετᾶ, σέβεται, ἐμπνέεται καί προβάλλει τήν κρυστάλλινη χριστιανική πίστη, τήν ἠθική ἀρετή καί τήν ἐπιστημονική καταξίωση τῶν Τριῶν Ἁγίων Ἱεραρχῶν καί εὐχόμεσθε ὡς ὑπεύθυνοι πνευματικοί σας Πατέρες, νά ἀκολουθήσετε τά βήματά Του, ὥστε ὡς γνήσιοι φορεῖς τοῦ Πνεύματος τῆς ἐλεύθερης ἀναζητήσεως τῆς Ἀλήθειας νά γίνετε καί σεῖς, ἡ ἐλπίδα τοῦ Γένους μας, μακριά ἀπό μονομέρειες, συνθέτοντας ἀντιθέσεις, κατά τό παράδειγμά Του, μέ τό φῶς τοῦ Χριστοῦ, φῶς γιά ὅλη τήν Οἰκουμένη.

Μέ πατρική ἀγάπη καί θερμές εὐχές

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΜΗΝΥΜΑ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 Ιανουαρίου 2015)

Πρός τούς Εκπαιδευτικούς όλων τῶν βαθμίδων

Ἀγαπητοί μας Ἐκπαιδευτικοί,

Ἡ ἐορτή τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου εἶναι ἐορτή τῆς Ἑλληνορθόδοξου Παιδείας. Εἶναι εὐκαιρία γιά ὅλους νά ἀναλογισθοῦμε τίς εὐθύνες μας ἀπέναντι στούς νέους καί στίς νέες μας. Εἶναι καλή ἀφορμή γιά νά προβληματισθοῦμε ποιό πρέπει νά εἶναι τό περιεχόμενο τῆς Παιδείας, ὥστε νά μορφώνουμε Ἄνθρώπους, νά δια-μορφώνουμε χαρακτήρες, νά προσφέρουμε στήν κοινωνία πρόσωπα καί ὄχι ἄτομα, συνειδητούς πολίτες καί ὄχι ἐγωπαθεῖς καί ὑλιστές καταναλωτές.

Οἱ Τρεῖς Μέγιστοι Φωστῆρες τῆς Τρισηλίου Θεότητος ἀσχολήθηκαν συστηματικά μέ τά θέματα τῆς μορφώσεως καί τῆς παιδαγωγίας τῶν νέων. Ὁ Μέγας Βασίλειος στό κείμενό του «Πρός τούς Νέους, ὅπως ἂν ἐξ Ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων», προτείνει στούς Χριστιανούς νά διδάσκονται ὅ,τι ἀγαθό ὑπάρχει στά ἀρχαιοελληνικά κείμενα, ἀλλά νά ἀποφεύγουν τίς θρησκευτικές δοξασίες πού περιλαμβάνονται σ' αὐτά. Ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Καισαρείας μέ τό τεράστιο φιλανθρωπικό ἔργο δείχνει σεβασμό πρὸς τήν κλασική παιδεία, τῆς ὁποίας ἦταν μέτοχος, ἀλλά παραλλήλως καλεῖ τούς νέους νά εἶναι ἐπιλεκτικοί καί νά ἀπορρίπτουν ὅτιδήποτε τούς ἀπομακρύνει ἀπό τήν ἀρετή.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος στόν Ἐπιτάφιο πρὸς τόν Μέγα Βασίλειο, πνευματικό ἀδελφό του, ἐκφράζει τήν ἀγάπη του καί τήν ἐκτίμησή του πρὸς τήν «θύραθεν παιδεία», δηλαδή πρὸς τήν κλασική γραμματεία τῶν προγόνων μας καί τονίζει: «Νομίζω ὅτι ἔχει γίνει παραδεκτό ἀπ' ὅλους τούς συνετούς ἀνθρώπους ὅτι ἡ παιδεία εἶναι τό πρῶτο ἀπό τά ἀγαθὰ πού ἔχουμε. Καί ὄχι μόνον ἡ Χριστιανική, πού εἶναι ἡ ἐκλεκτότερη καί ἐπιδιώκει τή σωτηρία καί τό κάλλος τῶν θείων πραγμάτων, τά ὁποῖα μόνον μέ τόν νοῦ συλλαμβάνονται. ... Ἀλλά καί ἡ ἐξωχριστιανική παιδεία. ... Ἀπό αὐτά πού μᾶς προσφέρει ἡ ἐξωχριστιανική παιδεία παραδεχθήκαμε ὅ,τι εἶναι χρήσιμο στήν ἔρευνα καί στίς θεωρητικές ἀναζητήσεις, ἐνῶ ἀποκρούσαμε κάθε τί πού ὀδηγεῖ στήν εἰδωλολατρία, στήν πλάνη καί στό βάθος τῆς καταστροφῆς. Μάλιστα, ἀπό τήν ἐξωχριστιανική παιδεία ἔχουμε ὠφεληθεῖ στήν εὐσέβεια καί στή λατρεία τοῦ Θεοῦ, γιατί γνωρίσαμε καλά τό ἀνώτερο ἀπό τό χειρότερο καί ἔχουμε κάνει δύναμη τῆς διδασκαλίας μας τίς ἀδυναμίες ἐκείνης». (1)

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος θεωρεῖται σήμερα ἀπό κορυφαίους καθηγητές Παιδαγωγικῆς ἑλληνικῶν, εὐρωπαϊκῶν καί ἀμερικανικῶν πανεπιστημίων ὡς σπουδαῖος παιδαγωγός καί θεμελιωτής τῆς σύγχρονης παιδαγωγικῆς. Δίδασκε ὅτι ὁ χαρακτήρας τοῦ παιδιοῦ διαπλάθεται κατά τήν πολύ τρυφερή ἡλικία καί ἀπό τότε πρέπει νά διδάσκουμε σέ κάθε πλάσμα νά σέβεται τόν Θεό καί τούς συνανθρώπους του.

Τά διδάγματα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἶναι ἀπαραίτητα ἰδιαίτερος σέ περίοδο οἰκονομικῆς καί πνευματικῆς κρίσης. Σήμερα οἱ νέοι μας εἶναι πιά εὐκόλο νά παρασυρθοῦν ἀπό φανατισμούς καί ὀλοκληρωτισμούς, ἀπό ἀπάνθρωπες, ἀντικοινωνικές καί ἀντιδημοκρατικές συμπεριφορές. Πολλά παιδιά γίνονται θύματα τῶν ναρκωτικῶν τοῦ σώματος καί τῆς ψυχῆς. Ἄλλα χάνουν κάθε ἐλπίδα, κάθε ἐνδιαφέρον γιά τή ζωή. Καί ἄλλα μετατρέπονται σέ κυνικούς καί ἐγωπαθεῖς κυνηγούς τῆς ὕλης, χωρίς ἀρχές, χωρίς ἀξίες, χωρίς πρότυπα.

Ἄς δώσουμε στούς νέους μας Χριστό καί Ἑλλάδα. Ἄς τοὺς προσφέρουμε τήν οὐσιαστική ἐλληνορθόδοξη παιδεία, ἡ ὁποία δέν παραβλέπει τήν ἀνάγκη γιά ἐπαγγελματική καταξίωση οὔτε ἀπορρίπτει τίς θετικές ἐπιστῆμες. Ἄς ἐνισχύσουμε στά σχολεῖα μας τά Ὁρθόδοξα Θρησκευτικά, τήν Ἑνιαία Ἑλληνική Γλῶσσα καί εὐρύτερα τίς Ἀνθρωπιστικές Ἐπιστῆμες. Ἄς ἀγωνισθοῦμε νά διαμορφώσουμε Ἀνθρώπους μέ προσανατολισμό πρὸς τόν Θεάνθρωπο.

Προσευχόμαστε καθημερινά γιά τό ἔργο σας καί σᾶς εὐχόμεθα παρά Θεοῦ καρποφορία τῶν προσπαθειῶν σας.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

(1) Migne, Ἑλληνική Πατρολογία, τόμος 36, στήλες 508-509, νεοελληνική ἀπόδοση ἀπό τόν καθηγητή Εὐάγγελο Θεοδώρου.